

Szerkesztőség
Temple
Paul Szemere
VI. Kstlergasse 4. Wieu (A Nap)
Telefonszám: 13

MAJNAKÁCSKA

Elfizetési árak:
Egy óra - 15 dinár
Negyedóra - 4 dinár
Félévre - 90 dinár
Egyes szám ára
75 PARA.

NOVISAD, 1922 április hó 20 | POLITIKAI NAPILAP | III. évf. 83. szám Csütörtök

A Magyar Párt küldöttsége Pasics minisztereinöknél

A magyar szervezkedés számíthat a kormány védelmére és támogatására Memorandumban terjesztik a Magyar Párt kérelmét a minisztereinök elé

(Saját tud.) A vojvodina és bácska magyar pártok ma küldöttségileg tartották Pasics minisztereinökéknél. A magyar pártok eddig lépvált szervezeteinek első hivatalos bemutatkozásánál a minisztereinök akkori elg-megnyuglatóbb kijelentések hangzottak el. Senkinek semul oka azt binni, hogy a legális keretek között foisó szervezkedés és akármilyen akadályok gördítők: Jugoszlavia jogáram — mondotta Pasics, ahol mindenki egyenlő jogu állampolgár s ahol mindenki kivételek. Bácska magyarsága, amely sérelmeit is elpanaszolta megnyuglatással vani tudomásul a legillétebb helyen elhangzott kijelentéseket és bízik, hogy a nemzeti kisebbségek számára az alkotmányban biztosított kisebbségi jogok és teljes állampolgári egyenlőség és valórággá válnak. Bácska és Bániát eddig megalkult magyar társzervezeteinek küldöttsége a szerda reggeli nyarasi utazott Beogradba. A fogadtatásról részletes tudósításunk a következő:

Beograd, április 19. (Saját tud.) A vojvodina Magyar Párt küldöttségét dr. Sántha György elnököt, dr. Nagy Ödön ügyvezető elnököt, dr. Székely Áron főtitkárt, dr. Székely Zoltán, dr. Sántó Gábor és dr. Stelický Dénes intézőbizottsági tagokat, a tervezett délelőtti 10 óra helyett délután fél 4 órakor fogadta Pasics minisztereinök a minisztereinökéknél palotájában.

Dr. Sántha György üdvözlő beszéde.

A legszivóssebb fogadtatás után dr. Sántha György a következő magyaryelvű beszédet tartotta a minisztereinökökhöz:

Minisztereinök Ur!

A Magyar Párt képviselőinek első hivatalos megjelenése alkalmával bizalommal üdvözöljük Minisztereinök Urat, ki sok évtizedes kormányzati tapasztalatai, az éles európai látókörével magának általános elismerést és tiszteletet szerzett és aki helyes érdeklél a Magyar Párt képviselőinek alkalmat nyújtott arra, hogy itt megjelenhetünk. Engedje meg Minisztereinök Ur, hogy ez alkalommal elsősorban is arra kérjük, hogy Öfelsége a kiáy előtt hűséges állampolgári hódolatunkat és a családapítás küldetését jószívóságaitkal tolmácsolni kegyeskedjék.

A Magyar Párt a trianoni békeszerződés alapján áll. Külső szervezkedése és megalakulását az tevé sükségessé, hogy a békeszerződésben és törvényben lefektetett liberális és demokratikus elveket, melyek a nemzeti kisebbségek kulturális, politikai és gazdasági egyenjoguságát biztosítják, az életmélből a gyakorlatba átsegítsük.

Szándékaink tiszták és becsülesek. Részt kívánunk venni az alkotó munkában. Minden intellektuális és gazdasági erőnket az állam szolgálatába kívánjuk állítani. Szent a meggyöződésünk, hogy mindon a nemzeti kisebbségi jogokat kívánjuk érvényesíteni, ezzel az állam érdekeit előbbre viszük és az államot is erősítjük.

A magyarság csak akkor kapcsolódhat bele az állampévezet hasznos működésébe és válhatik hagyományos jog, törvény és igazság tiszteletével annak egyik értékes faktorává, ha ezeket a törekvéseket

a kormány és az országos politikai pártok méltányolják és ha a kormány a Magyar Pártnak immár befejező szervezkedési munkálatai elé gördített akadályokat elhárítja és amíg a magyar nemzeti kisebbségi jogokon esett sérelmeket orvosolja.

Az állam korsolidációját is elősegítő ezen nemis munkához, Minisztereinök Ur mint kormányelnöknek jóakaratu támogatását kérjük.

Dr. Sántha beszédét dr. Stelický fordította le.

Pasics válasza: Jogállam vagyunk!

A minisztereinök az elhangzott üdvözlő beszédre a következőket válaszolta:

— Kedves Urak! Rendkívül örvendek, hogy eljöttek hozzám. Kijelentem, a mi állampolgárságunk, amelyben minden polgár egyenlő. Itt mindenki kivételek, s amelyben a szervezkedés olyan helyes aapon történik, amelynek itt bizonyosságát adták, legyenek meggyöződés azok, hogy munkájuk, és működésük és szervezkedésüket nem gördítik. Illyallatát azonban az államnak egyetlen polgártól sem tübetnek. Ha — én életem — Öök az a kormány kérelmei belül maradnak,

számíthatnak a kormány jóakaratu védelmére és támogatására.

A beszédet a küldöttség lekei üzenésével fogadta. Ezután dr. Váradi Imre a báni magyar párt kiküldöttsége bejelentette, hogy Husvét hétfőjén megalakult a báni magyar párt és lelkesedéssel csatlakozott a vojvodina magyar párt programjához, amelynek részletes ismertetését írásban fogja előterjeszteni.

Rámatalolt a magyar párt szervezkedése elé gördített akadályokra és megokolta, hogy a magyar párt miért nem csatlakozhat egyik országos párthoz sem. A minisztereinök kérte a küldöttséget, hogy a magyarságot és a pártot ért sérelmeket, valamint a programtervezetet memorandumban terjesszék eléje, minden irányu ottalmat helyezve kilátásba.

Végül dr. Buják, a zombori magyar párt kiküldöttsége beszélt, hangonyozva, hogy becsületet nyujtanak becsületes munkához.

Pasics válaszában ismételtén hangsúlyozta, hogy a bácska lokális politikában uralkodó anomáliák ol tudomásra van, de ezek csak átmeneti jellegűek. Mégis törekedni fog arra, hogy ezek hamarosan megszűnjenek.

Ezekkel a szavakkal a félóránál tovább tartó fogadtatás véget ért. Pasics ezután lekötelező szívéllyességgel kezét szorított a küldöttség minden tagjával, akik a legjobb impressziókkal távoztak.

A küldöttség szerdán este elutazott a fővárosból.

Kumanudi Genuába utazik

Beograd, április 19. A minisztertanács mai ülése foglalkozott a külföldi kölcsönajánlattal, továbbá instrukciókkal látta el Kumanudi pénzügyminisztert, aki holnap este visszautazik Genuába.

Miért győzött az autonomista irány a muzulmán pártban

Beszélgetés a jobb és baloldal egy képviselő tagjával

Beograd, apr. 19. (Eredeti táv.) A husvétli ünnepek elmúltával a képviselők lassankint mind visszatérnek a fővárosba. A muzulmán képviselőt nagyrésze is megérkezett már Beogradba. Munkatársunk ma beszélgetést folytatott a jobboldali muzulmánok egy vezető tagjával és azt kérdezte tőle, hogy mi okozta Szpaho győzelmét a központi bizottság ülésén.

Miért győzött Szpaho

Szpahók győzelmét három oknak tulajdonitom, mondta az illető képviselő. Az első az, hogy a muzulmán organizáció mindig féltette Boszniát a szerb hegemoniától. Ennek a félelemnek a következménye, hogy a muzulmánok egy része a horvát blokk felé keres orientációt. Így remélik elérni azt, hogy Bosznia továbbra is meg fog maradni jelenlegi határai között és a mai közigazgatási felosztás mellett. A boszniai hegemonia elvesztésének félelme miatt fog a Szpaho csoport a kormánynak az ország felosztásáról szóló javaslata ellen szavazni.

A második ok, amely a muzulmánok egy részét a kormány ellen készíti fellépni, az, hogy a kormány nem teljesítette azokat az egyezményeket, amelyeket a muzulmánokkal megkötött. Különösen az szült nagy elégedetlenséget a muzulmánok körében, hogy az agrárreform ügyében tett ígéreteket még ma sem váltották valóra.

A harmadik ok a következő: Szpaho igen ügyes érvekkel arról győzte meg a központi bizottság tagjait, hogy a jobboldali képviselők a miniszteri tárcákért elárulták a muzulmán érdekeket. Ezért sikerült Szpachonak többséget szerezni a maga számára a választók és a központi bizottság körében egyaránt.

A többség a kormány mellett

A muzulmán képviselők többsége azonban továbbra is támogatja azt a munkát, amely az egész ország és így Bosznia fellendítését is céljául tűzte ki. Pasics kormányát segíteni fogják, bárha nem is lesznek miniszterek révén képviselve a kormányban. Különben is azt hiszik, hogy rövidesen sikerül majd Szpachót visszaszorítani és a vezetést ismét a jobboldal ragadja magához.

A baloldal véleménye

Munkatársunk ezután a Szpaho csoport egy képviselőtagját kérdezte meg a baloldal győzelmének okáról.

— Mi nagyon jól tudjuk — válaszolta a képviselő — hogy győzelmiünk csak morális jelentőségű és egyáltalán nem gyöngíti a kormány helyzetét, amely még akkor is többség felett rendelkezne, ha a horvát blokk történetesen bevonulna a parlamentbe. Azért váltunk ki a kormányt támogató többség sorából, mert a Pasic kormány semmilyen garanciát nem nyújt arra, hogy teljesíteni fogja a vállalt kötelezettségeket, az ország területi felosztásának kérdésében pedig egyenesen ignorálta a muzulmánpart követeléseit.

Minden olyan hír, amely arról szól, hogy a Szpaho-csoport állam és

monarchiaellenes, teljesen légből kapott. *Mi az integer Jugoszláviát és a királyságot követeljük, de az adminisztratív felosztás kérdésében szélesebb körű autonómiát.* Nem biztos még, hogy csatlakozunk-e a horvát blokkhoz, de mindenesetre segítjük ennek politikáját.

A muzulmánok két táborra

A muzulmánpart tehát két részre szakadt. A képviselők között azonban a Maglajics-Karamehmedovics csoportnak van meg a többsége, amely a kormány mellett foglal állást. A képviselőknek csak egy kisebb része támogatja Szpahot.

Az antant ultimátumot intéz Oroszországhoz

Tiltakozó jegyzék a genuai német delegációnak — Németország többé nem vesz részt a politikai bizottság ülésén

G e n u a, ápr. 19. (Eredeti távirat.) Rathenau ma angol és amerikai hírlapírók előtt megcáfolta azon állítást, hogy Németország illoyalisán járt volna el akkor, amikor szerződést kötött Szovjet-Oroszországgal. Németország már Berlinben megegyezett a szerződés alapelveire vonatkozólag, s különben is, az erre vonatkozó tárgyalásokról a szövetségesek képviselőinek három nap óta tudomásuk van. Pénteken arról értesül-

tek, hogy a szövetségeseknek az oroszokkal folytatott tárgyalásai befejezéshez közelednek. Fölvetették a kérdést, hogy azokon a németek érdekeit megóvták-e? Erre azonban nem kaptak biztató választ. Ezek után arra kellett elhatározni magukat, hogy az orosz egyezményhez vezető lépést megtegyék. A szerződés többé-kevésbé megfelel azon megállapodásnak, amelyet a szövetséges hatalmak is megkötnei akarnak az oroszokkal.

G e n u a, április 19. (Eredeti távirat.) Az angol sajtó csak az orosz-német szerződéssel foglalkozik. A Daily Express szerint a németek és oroszok becsapták a szövetségeseket. A félhivatalos Daily Chronicle szerint ez az új szerződés elégtételt fog szolgáltatni mindazoknak, akik most felháborodásukat hallatják, s már régebben aggodalom keltőnek találták az oroszokkal folytatott tárgyalásokat. A Daily Telegraph szerint ez a szerződés még jobban összekuszálja az amugyis bonyolult genuai helyzetet és kétségessé teszi a konferencia egyik főcéljának elérését.

Lloyd George lemond a konferencia után

P á r i s, ápr. 19. (Eredeti távirat.) Az Ouvre jelentése szerint Lloyd George úgy nyilatkozott, hogy a genuai konferencia után azonnal lemond. Testileg is nagyon kimerült és a konzervatívok

szakadatlan támadásai megkeserítik az életét. Már szerződést is kötött egy kiadóállalattal egy nagyobb szabású mű megjelentetését illetően. A könyv címe: A háború és béke tragikus órái.

A franciák a szerződés megsemmisítését követelik

G e n u a, ápr. 19. (Eredeti távirat.) Barthou és Poincaré között az új politikai helyzet ügyében táviratilag eszmecsere folyt le. A francia álláspont szerint a német-orosz szerződés megkö-

tése folytán előállott helyzetnek nem szabad megmaradnia és ezen a helyzeten a szerződés egyszerű megsemmisítésével változtatni kell természetesen a szerződő felek beleegyezésével.

A szövetséges államok erélyes jegyzéke a németekhez

G e n u a, ápr. 19. (Eredeti távirat.) A nagy és kisantant vezetői mai konferenciájuk után valamennyiük aláírásával ellátott levelet küldtek a genuai német delegációnak. A levélben kiemelik, hogy a szövetséges hatalmak csodálkozással vették tudomásul a német orosz szerződés megkötését. A hatalmak kijelentik, hogy a német delegáció azon eljárása, amellyel ilyen külön szerződést kötött Oroszországgal, nézetük szerint megsértése azon feltételeknek, amelyeknek megtartására maga Németország is kötelezte magát, amikor a Genuai értekezletre szóló meghívást elfogadta. A németek eljárása alaposan megrendítette azon bizalmat, mellyel a képviselt államok az együttműködés tekintetében egymás iránt viseltetnek. A szerződés

megkötése súlyos megsértése azon alapelveknek, amelyek alapján a konferencia megalakult. Ezért a szövetséges hatalmak helyesnek és célirányosnak tartják, ha a német delegáció lemond Oroszország és a többi államok közötti tárgyalások folytatására hivatott bizottságban való részvételéről. — A levelet Lloyd George, Facta, Barthou, Theunis, Benes, Skirmunt, Nincsi, Diamandi és Dexeira írta alá. Ezen levél folytán biztosra veszik, hogy a németek nem vesznek részt a politikai bizottság további tanácskozásában.

G e n u a, ápr. 19. (Eredeti távirat.) A szövetségesek jegyzékének átvétele után a német delegáció körében igen nagy volt az izgalom. A delegáció tagjai közül többen az azonnali elutazása

mellett voltak. Ennek jelentősége és következménye teljesen tisztán áll a konferencia tagjai előtt. Az értekezlet körében megállapítják, hogy amennyiben a német delegáció valóban elutaznék, a konferencia sokat veszítené jelentőségéből. Genuában egyelőre teljes a bizonytalanság és még a legbeavatottabbak sem tudnak semmit a német és orosz delegációnak az antant jegyzékére adandó válaszáról. Az a hír van elterjedve, hogy az antanthatalmak Oroszországhoz is jegyzéket szándékoznak intézni, amelyben utánatumszerűen felszólítják, hogy ismerje el államadósságait és teljes érvényű nyilatkozattal ejtse el ugynevezett ellenszámláját.

Az elégtelenség, mely az egész értekezletet uralja, átterjedt a semleges államok képviselőire is, akik tiltakoznak a nagy és kisantant önkéntes eljárása ellen az egész konferenciát érdeklő kérdésekben. A semleges államok azt vélik, hogy ha ebben a kérdésben nem áll be változás, jelenlétüket feleslegesnek tartják és elutaznak. Ezen álláspontjukat Schanzer olasz külgazdasági miniszter utján tudatták a nagyhatalmakkal.

A közgyűlésen leszavazták a radikális pártot

A ma délutáni közgyűlésnek külön szövegű a közgyűlés az volt, hogy az ellenzék pártok és a városi tanács leszavazták a radikális pártot. A volt törvényhatósági bizottság átszervezése óta ma először történt meg, hogy a radikális párt javaslatára megbukott.

A mai közgyűlés különben is igen élénknek ígérkezett. A radikális párt tegnap ülésén ugyanis elhatározta, hogy nem fogja megszavazni a közgyűlési tárgysorozat 2. és 3. pontját, amelyben a gazdasági bizottság váosi földterület átengedését kéri tisztviselők és szepcevlca Milla főispán részére házipítés céljából. Ennek a határozatnak a hatásként azután az előző főispán a közgyűlés napirendjéről le is vette a két kifogásolt pontot.

Nászajándék a királynak

A közgyűlést negyedőkor nyitja meg a főispán. Az első pont a gazdasági és pénzügyi bizottság előterjesztése a királyi nászajándék tárgyában.

Bokán Radivoj tanácsnok előadja a gazdasági és pénzügyi bizottság javaslatát, mely szerint a közgyűlés 1 millió diárt szavazzon meg az Öfelségének adandó ajándék céljára. Az egymillió diárt e célra külön kivetendő progresszív adó alapján fizetné meg a polgárság. Ezenkívül javasolja, hogy egy öt tagból álló bizottságot küldjenek ki, amely megállapítja az adókulcsot.

Többek hozzászólása után a közgyűlés elfogadja a tanács javaslatát.

Leszavazzák a radikálisokat

Eután Szlavovics főnének olvas a fel a gazdasági és pénzügyi bizottság előterjesztését Lákics és Vucsevlca tanácsnokoknak városi földterület átengedése tárgyában.

A radikális párt nevében Gerzevlca Misa kéri ennek a pontnak a napirendről való levételét. Többek hozzászólása után a közgyűlés 30 szavazattal 23 ellenében elvetette Georgeics javaslatát és elfogadta a gazdasági és pénzügyi bizottság előterjesztését.

Bulgária hadikárpótlása

G e n u a, ápr. 19. (Eredeti távirat.) A bulgár delegáció ma memoandumot terjesztett a konferencia elé, amelyben rámutatva Bulgária súlyos pénzügyi és gazdasági helyzete és bulgár hadi ártériés fizetésére hadikárpótlást kér.

A világ gazdasági krízise és a pénzszüke

Zagreb, április 19. (A Délbácska tudósítójától.) A napokban érkezett meg egy előkelő bank igazgatója párisi, brüsszeli, londoni és zürichi utjáról, mindenütt érten kezve irányadó pénzügyi tekintélyekkel. Kérdést intéztünk hozzá, minő impressziókat szerzett a Nyugat metropolisáiban?

— Angliában, Belgiumban, Franciaországban, Svájcban — fejtette ki a bank elnöke — mindenütt a nagyipari krízis nyomai. Mind a négy államban vannak állampénzügyi nehézségek, emellett a magángazdaságok is a legsúlyosabb krízisben vergődnek. Az angol állampénzügyek vagyoniilag a legjobbak, de itt a munkanélküliség olyan nagyarányú, hogy ezen a réven is súlyosodnak az állam pénzügyi terhel. Franciaország budgetjében 22 millárdnyi a deficit, hatalmas összeg. A számítás az, hogy ebből 20 millárdot a német jóvátétel fog fedezni és csak két millia d marad az adósok terhére. Belgiumban is az állam nagy reparációs károkat fizetett ki, természetesen ismét a német jóvátétel terhére. Franciaországban és Belgiumban emellett igen nagy a pénzszüke, a párisi és brüsszeli tőzsdék alig funkcionálnak. Ezekkel ellentétben Németországban a magángazdaság: az ipar és kereskedelem őrülési tevékenységet fejt ki és hatalmas versenyt támaszt a jó valutájú országok iparának és kereskedelmének. A német állam maga azonban a legsúlyosabb helyzetben van és a franciák azt mondják, hogy azért van súlyos helyzetben, mert nem szed elég adót. A valóságban a német magángazdaság is a legterhesebb adókat fizeti. A német tőzsdék emellett rendkívül élénkek, a részvények új és új tömegeit szivják föl folyton javuló értékkel, bár úgy látszik, hogy újabb emlísiókat már a berlini tőzsde sem tudna hamarosan megemészteni.

— A Nyugat pénzügyi szaktekintélyei a genuai konferenciától várnak-e eredményt?

— Az impresszióm az, hogy olyan értelemben, mint amilyenben a legyőzöttek, nem várnak eredményt. A német jóvátételt nemcsak „az igazság szempontjából” követelik meg, hanem szükségből is.

— Ha Genua nem hoz enyhülést az európai államok gazdasági helyzetébe: mitől várhatjuk a fordulatot?

— Nem sok idő alatt ki kell derülni, hogy Németország tudja-e valóban a reparációs követeléseket fizetni, vagy sem. Nem szabad elfelejteni, hogy eddig, míg a márka ennyire leromlott az egész világ közvetlenül is fizette a német reparációt. Fizette a newyorki plucér épen úgy, mint az angol vagy svájc kereskedő, aki folyton vásárolta a márkát abban a reményben, hogy emelkedni fog és szolgáltatja Németországnak a dollárt, fontot, stb. amiből lehetett nyersanyagot is venni, lehetett reparációt is törleszteni. A Német bankópság így szivattyuzta a világ minden tája felé a márkát s annyira esett, hogy most harmad, negyed vagy ötödét ér, mint amennyiért megvásárolták. A franciák azt hiszik, hogy vagy 80 millárd márkát helyeztek el eként a külföldön. De hogy helyezzenek el ezután nagyobb mennyiséget, amikor kurzusa nagyon alacsony és a régi bizalom sincs többé? S mi lesz akkor, ha a márka tovább esvén, vagy megállván a német piacon az árak, világpiacra emelkednek s a szédületes nagy exportüzlet is lehetetlenné válik? Ugy látszik, ez lesz a nagy belső krízis kezdete, amely a nemzetek viszonyában új helyzetet teremt.

— Svájcban is oly nagy a pénzszüke? — kérdeztük tovább.

— Ellenkezően, Svájcban nagy a pénzbőség, ez is az ipar és kereskedelem nagy kríziséből következik: pang az egész gazdasági élet. Jó váltóra adnak pénzt 2 százalékra!

Amint látja tehát — fejezte be a bankigazgató — az egész világ egyformán érzi a mai nyomasztó gazdasági és pénzügyi helyzet minden terhére.

Biztos sikere lesz ha hirdeti a „Délbácska”-ban

Nyolcvan vagon muníció robbant fel Bitolyban

Sok halott — Nagy anyagi kár

Sz k o p l y e, április 19. (Eredeti távirat) A bitolyi pályaudvaron Husvét vasárnap két munitiószállítmány, amely 80 vagonból állt, felrobbant. A robbanásnak borzalmas hatása volt. Száz kilométernyi körzetben bezúgta az összes házak ablakait, a pályaudvar melletti városnegyedben pedig összedőlt minden ház. A szerencsétlenséget még fokozta a robbanás alkalmával kitört tűz, amelynek következtében több ház földig égett le. A tűz oltására irányuló mindennemű kísérlet eredménytelen maradt.

A katonaság 24 óra óta megfeszített erővel dolgozik a katasztrófa színhelyén, mind- ezideig azonban minden látható eredmény nélkül.

Általános az a vélemény, hogy a robbanást bolgár komitácisk idűzték elő. Bitoly, április 19. Csak ma szerdán sikerült a romok egyrésztének eltakarítása. Eddig négy halottat találtak a romok között, de valószínű, hogy még igen sok áldozata van a katasztrófának, annálval is inkább, mivel a pályaudvart még nem közelíthették meg.

A vasútvonal több kilométer hosszúságban tönkrement.

Beograd, április 19. A ma délelőtti minisztertanácsban Marinkovics Voja belügyminiszter referált a bitolyi katasztrófa ó. A minisztertanács elhatározta, hogy egy külön bizottságot küld ki a robbanás helyszínére, amely Vulovics képviselő volt min's ter vezetése alatt a hadügy, belügy és kereskedelemügyi min'sterium egy egy kiküldöttjéből áll. A bizottság pénteken fog elutazni. Ezenfelül 1 millió dinár segélyt utalt ki a minisztertanács a károsultaknak.

Olaszország szoros együttműködést kíván a kisantanttal

Genua, apr. 19. A nagy gazdasági konferenciával párhuzamosan több állam egészen más irányu nem hivatalos tárgyalásokat kezdeményezett. Az itt időző diplomaták és államférfiak felhasználták az alkalmat és különböző, államaikat érdeklő kérdésekről tárgyalásokat folytatnak. Így Rapallóban már napok óta megbeszélések folynak az olasz delegátusok és a jugoszláv diplomaták között. Ezek a megbeszélések tulajdonképpen a fiumei kérdés rendezését célozzák, de ezenkívül sokkal messzebbmenő céljaik is vannak. Nem kevesebbről van szó, mint hogy Olaszország formálisan csatlakozzék a kis antanthoz. Schanzer külügyminiszternek ez már régi terve és sohasem titkoita, hogy az SHS. királysággal az összes vitás kérdéseket rendezni akarja és ennek megtörténte után szorosan együtt akar működni a kis antanttal. Schanzer külügyminiszter ugyanis úgy véli, hogy csak akkor biztosítható Európa békéje ha a különböző államcsoportok egymással szoros összeköttetésben vannak. Éppen ezért Olaszország hivatalos közvéleménye nagyon melegen fogadta Lengyelország és a balti államok szövetségéről szóló híreket. Ez a szövetség ugyanis azt jelentette, hogy a kis antant szoros összeköttetésbe kerül a balti államok szövetségével. Lengyelország ugyanis tagja mindkét államalakulatnak és így a két hatalmi csoport között a kapocs szerepét játszhatja. Ugyanezt a szerepet akarja betölteni a nagyhatalmak és a kis antant között Olaszország. Ezért Schanzer külügyminiszter szakitott elődjének politikájával és mindinkább Jugoszlávia, illetőleg ezen át a kis antant felé orientálódik. Miként említettem, Rapallóban napok óta fesztelen megbeszélések folynak a jugoszláv delegátusok és az olasz diplomaták között. Ezekről a megbeszélésekről jugoszláv diplomáciai körből a „Délbácska” kiküldött tudósítója ma a következő felvilágosításokat kapta:

— A tárgyalásokat Schanzer külügyminiszter kezdeményezte és az első napokban személyesen irányította. Ezt

kiemelem, mert ezért Schanzer külügyminiszter őszinte köszönetet érdemel. Az olasz diplomaták, akik velünk a tárgyalásokat folytatják, át vannak hatva az őszinte békeszeretettől és a legnagyobb előzékenységgel iparkodnak a megegyezést létrehozni. A részletekről ma még korai volna beszélni, de annyit mondhatok, hogy Olaszország és az SHS. királyság megegyezése biztosítottnak tekinthető és így Olaszországot sikerülni fog a kisantant munkájába bekapcsolni. Remélem, hogy az összes vitás kérdésekre, úgy Fiuméra, mint Albániára, Montenegróra és a többi adriai problémákra vonatkozólag végleges megegyezést hozhatnak létre és így az összes problémákat, amelyek a viszály magvát hordják magukban, véglegesen megoldhatjuk.

Ez a jugoszláv körökből eredő információ teljesen összhangban van egyéb értesüléseimmel, úgy hogy a rapallói tárgyalások sikeres befejezése biztosítottnak tekinthető...

* * *

Ugyanakkor, amikor a kisantant fenti sikeréről számolhatott be, egy másik jelentős eseményről is meg kell emlékezni. Magyarország, miként ismeretes, a genuai konferencián a nemzeti kisebbségek ügyét is rendezni akarta. Ez a terv azonban kudarcot vallott. A nemzeti kisebbségekről ugyanis még sok szó fog esni a genuai konferencián, azonban kötelező határozatokat nem fognak hozni. Benes külügyminiszter már a második napon, amikor Bethlen miniszterelnök a nemzeti kisebbségekről szóló javaslatát előterjesztette, élénken tiltakozott annak tárgyalása ellen. A tárgyalást megakadályozni nem tudta, azonban bizonyos az, hogy úgy fogja Franciaországgal és az albizottságokban résztvevő kisantant államokkal az ügyet elintéztetni, hogy az ki fogja mondani, hogy a genuai konferencia a nemzeti kisebbségek ügyében döntésre nem illetékes, a nemzeti kisebbségeknek már van fórumuk: a Népszövetség és ezért Bethlen javaslatát a Népszövetséghez fogják átutalni.

HIREK

FOTBALISTÁK

Az egyik csapat egy előkelő étterembe vonult vissza este, hogy a délután fátalalmait kipihenje. Az ételaport mindvégig tíz percig nézte. A legtöbb tokot rendelt tartármártással, bort mindvégig. Vidámak voltak, az összes arcok derűben fényltek az ilyámpa alatt. Az asztalvegről valaki nagyon rossz viceket röppentett föl. Mindenki kacagott. Boldogan, gondtalanul, torkaszakadtából. A pincérnek azt mondták „nézze kedves barátom” és a tulajdonosnak, hogy „jól van kedves apám”. A cukrászlányoknak bókákat mondtak és odaadó könnyelműséggel feledtek meg a visszajáró hét dínárról. Az elszántabbak hat tortát fogyasztottak el és a „sportbarát” aki lüszegesen kísért a vendégsaportot, már megrendelt titokban öt üveg pezsgőt. Még a dugópénzt sem kérte vissza.

Ez volt a győztes csapat.

A másik tizenegy egy külvárosi vendéglőben — sörözik. Az asztal körül álmos unalom terpeszkedik széjjel. Hosszu csönd után valaki szólni kezd a kapust. Nem jelez rá senki. Piz perc múlva a csapatkapitány megfogja a pincért:

— Rántott mája van készen?

— Van.

— Akkor hozzon egy borjupörköltet.

Senkinek nevet, néhányan fanyarul elmosolyodnak. Két játékos fölkel. Morogva elköszönnek aztán újabb kettő tűnik el. Angolosan. Minden zaj és köszönés nélkül. A többi ásit. A szoba hűvös, mintha jéggel volna hűtve. Kilenc órakor a többi is hazamegy.

Ezt a csapatot megverték délután. Három nulla. „Klasszissal voltunk jobbak” — mondja a kapitány, — de hát nem lehetett... Szembe fúj a szél...

Az utcán is szembefúj. Bequbóznak az übercigergallérba, aztán nekivágnak a sötét, barátságatlan éjszakának. A másik étteremben ekkor emeli fel pezsgőspoharát a „sportbarát” és ezeket mondja:

— Ép testben ép lélek. Vidám fju csak egy sportember lehet... (cs)

— **Csicserin meglátogatja a pápát.** Genuából jelentik: Csicserin orosz külügyi népbiztos a közel jövőben látogatást tesz a pápánál, hogy megköszönje XV. Benedek munkáját, melyet az orosz lésegakció támogatásában kifejtett.

— **Nagy drágulás Németországban.** Berlinből jelentik: A drágaság, amely februárban alábbhagyott, márciusban újból elérte januári színvonalát, április első napja óta pedig már túl is haladta. Különösen a ruházati cikkek ára emelkedett, de az élelmiszerek is jelentékenyen megdrágultak. Egy polgári háztartásra jelenleg, szerényen számítva, havi 2302 márka szükséges. Ez a múlt évvel szemben 155 százalékos drágulást jelent. A megéhetést megnehezíti az a körülmény, hogy a drágaság különösen a legszükségesebb élelmickekben: husban, tojásban, kenyérben jut kifejezésre, amit a kis egzisztenciák éreznek meg legsúlyosabban.

— **Ötvenmillió számlacsálás.** Kassáról jelentik: A kassa-oderbergi vasutnál egy ötvenmillió számlacsálást fedeztek fel. A nyomozás szerint a csalást Wüst főmérnök, Woltár, Reind és Fejtlk ellenőrök követték el, akik összejátszottak a szállító-cégekkel és hamis számlákat fizettek ki. A megvédett tisztviselőket letartóztatták. Velük együtt letartóztatásba helyezték Zenovics és Chiló tisztviselőket is, akik Wüst és társainak csalásaitól függetlenül követték el számlacsálásokat.

— **Beöthy Zsolt meghalt.** Budapesről jelentik: Beöthy Zsolt egyetemi tanár főrendiházi tag, esztétikus és történetíró kedden este hetvennégy éves korában meghalt. Az elhunyt kiváló tudós már december óta betegeskedett, állapota egy hét előtt vált rosszabbá, napokig nem evett, láza nem szűnt meg, ereje mindinkább fogyott és az agónia husvét hétfőjén

állott be. Az utóbbi napokban már sem nem látott, sem nem hallott és kedden este fél nyolc órakor csendesen elhunyt. Halálát agyánál csaknem az egész rokonság megjelent. A Tudományos Akadémia Beöthyt saját halottjának tekintti, holttestét az Akadémiában fogják felváltatolni.

— **Negyvenmillió pör egy film miatt.** Bécsi tudósaink jelentik: Érdekes pör foglalkoztatja Bécs művészköreit. Az eset központjában a legnagyobb osztrák filmipari társaság, a „Sascha” és ennek volt főrendezője, a budapesti újságíróból európai nevű filmíróvá és mozirendezővé lett Korda Sándor áll. A Saschával kötött szerződése értelmében Kordát az általa rendezett darabok tiszta jövedelmének 25 százaléka illette meg. Az első Korda-féle darab az „Öfelsége a koldusfia” volt, amelyet Korda Mark Twainnek „Koldus és Királyfi” c. regénye után dolgozott fel mozira. A darabnak nagy sikere volt és a Sascha igazgatósági elnöke, gróf Kolowrat és ügyvezető igazgatója Presaburger, Amerikába utaztak a film értékelése végett. A Sascha azt az ajánlatot tette Kordának, hogy a 25 százalékos nyereség részesedés címén egyezzen ki egy általános szegben. Korda ezt az ajánlatot akkor visszautasította. Kolowraték közben azt táviratozták haza Amerikából, hogy Korda darabját nem lehet eladni Amerikában, mert Mark Twain örökösai teljesíthetetlen követeléseket támasztanak. A táviratot megmutatták Kordának és megismélték előtte a korábbi ajánlatot, melyet Korda most már elfogadott, mert abban a tudatban volt, hogy a darabot Amerikában nem tudják precízolni Kolowraték. Az általános szeg persze alatta volt a szerződés szerinti 25 százalékos részesedésnek, mert Kolowraték a Korda-darabot Amerikában 20.000 dollárért adták el. Erről az aprópénzzel kifizetett Korda most tudomást szerzett és mert úgy látja, hogy öt tudatosan és rosszhiszeműen félrevezették, kilépett a Saschától és pört indított ellene az ötezer dollár erejéig. Ötezer dollár ma közel negyvenmillió osztrák korona.

— **Lengyelország akarja újjászervezni az orosz mezőgazdaságot.** Genuából írják: Azoknál az ipari államokkal szemben, melyek Oroszország megmentését az orosz ipar újjáépítésében látják, egészen más álláspontot foglal el Lengyelország, mely már a maga érdekében keresztül is azt állapítja meg, hogy Oroszország újjáépítése nem az orosz ipar feltámasztásán, hanem az orosz mezőgazdaság újjáépítésén múlik. Lengyelország mindjárt gyakorlatban is akar fellépni, hogy az orosz mezőgazdaság újjáépítésénél előtérbe jusson. Ezért Genuában külön irodát szervezett, mely statisztikai anyaggal és szaknévtárral rendelkezik azokról a lengyel emberekről, akik az orosz mezőgazdaság újjászervezésénél felhasználhatók lennének. Hétezer olyan nevet foglal magában ez a névtár, akik jelenleg is Oroszországban élnek. Van közöttük szakember, vállalkozó, magasabb hivatalnok. A józan lengyel körök, akik nem a hatalmi politikában, hanem jól megválasztott és kihasznált gazdasági szerepben látják Lengyelország boldogulását, az országgot az orosz újjáépítés tekintetében kedvező helyzetben látják. Azt vallják ugyanis, hogy Lengyelországnak ebben a tekintetben hatalmas természeti monopoliuma van és pedig abban a körülményben, hogy tranzit területe az Oroszország felé irányuló forgalomnak. Ettől a tranzitól remélik azt, hogy a külföldi tőke a lengyel forgalmi berendezésekben és iparban beruházásokat fog eszközölni.

— **Egy szocialistavezér, ki barát lett.** P. Gemelli ferencrendi szerzetes, turini egyetemi tanárnak érdekes a múltja. Atyja Nápolyban igen liberális ügyvéd volt, ki fiát teljesen vallástalanok nevelte. Az ifjú Gemelli először joghallgató volt, de aztán orvosnövendég lett. Egyetemi tanulmányai közben a demokráta elvek híve lett. Nápolyban hat évig mint orvos működött s résztvett a politikai és demokráta mozgalmakban, úgy hogy 1903-ban ő volt Dél Olaszország legfőbb szocialista vezére és legvadabb agitátora. Ekkor megismerkedett egy ferencrendi páterrel, kinek halála alatt olvasni kezdte Szent Ferenc életét a tanulmányozta a franciskánus szellemet, valamint a rendnek történetét. Közben sok csapás — fél év alatt vesztette el nejét

és két gyermekét — miért is visszavonult a nyilvános szerepléstől s hogy vigaszt találjon, főhagyta orvosi működését is s utazni indult. Beutazta a külföldet, közben Jenában és Berlinben lélektani előadásokat hallgatott. 1906-ban visszatért Luganoba, főkeresete az ismerős páter s egy májusi ájtatosság után, melyen jelen volt a ferencrendiek templomában, részántra magát, hogy katolikkussá lesz a belép Szent Ferenc rendjébe. Az újoncidió letelte s a szükséges tanulmányok elvégzése után 1910-ban pappá szentelték s mint ilyen, érte az a kitüntetés, hogy a turini egyetemre a kísérleti lélektan tanárává nevezték ki.

— **Salvarsan-oltás az agyvelőbe.** Nagy szenzációja van a kolozsvári ideggyógyászati klinikának. A vérhaj gyógyításának újabb, nagy eredményekkel bízó módjához jutott el az intézet vezetője, Urechla professzor. Hosszabb kísérletezés után módját találta annak, hogy a vérhaj salvarsan-oltásokkal az esetben is ki-isa a szervezeteiből, amikor az már közvetlenül az agyat támadja meg. Dr. Rusdea tanáraegéd az érdekes műtétet összekötött gyógykezelési módról a következőket mondotta:

— A háboru alatt rendkívül sok olyan betegünk volt, akin agyoperációt kellett végezni, amikor bebizonyult az agy sem tabu az orvosi tudomány számára. Urechla professzor néhány hónappal ezelőtt találta meg közvetlen módját a vérhaj gyógykezelésének az esetre, ha a súlyos kór már közvetlenül az agyat támadta meg. Egy arra a célra készített finom szerkezettel nyílást vágunk a koponyán és az agykéreg keresztül, mindössze oly szűk kerülettel, amelyen keresztül az injekció tü behatol másfél—két centiméterre az agyba. Így közvetlenül az agyvelőbe kapják a neo-salvarsan-oltást, amely majdnem minden esetben megállítja a vérhaj további romboló hatását. Természetesen sok kísérlet történt, amíg Urechla professzor megállapította azt a neo-salvarsan dózist, amelyet az agyvelő súlyosabb komplikációk nélkül, elbírt: mi négy milligrammot szoktunk befecskendezni, ami messze alatta marad annak az adagolásnak, amit az orvosok általában használnak a vérhaj gyógyításánál. Kísérletezésnek nagyszerű eredményeit különben hosszú cikkekben méltatják a párisi orvosi szaklapok.

— **Mackensen katonái még csak most szabadultak ki.** Március 31-én utazott keresztül Szatmáron a Mackensen hadsereg hatvan katonája, akik teljes háromévi fogság után Romániából most térnek haza hazájukba. A szegény katonák a hosszú fogság alatti teljesen lerongyolódtak, úgy hogy Benkő József kanonok a helybéli magyarságnál szedett össze ócska ruhadarabokat és fehérműtelt részükre, hogy a még hosszú uton valamennyire védve legyenek az időjárás viazontagságtól.

— **Részvénypapír, amely több mint három millió koronát ér.** A triezsi tőzsdé egyik legérdekesebb papírja a Tergesteo, amelynek árfolyama 38.000—40.000 líra, tehát több mint három millió korona. A Tergesteo, a mai tőzsdé palota Triestben. Körülbelül 100 évvel ezelőtt épült 800 darab részvényvel a triezsi tőzsdé. Ezen részvényekből minden évben korolés utján kilőnek meghatározott számú részvényt és az illető vesztes részvényt tulajdonos csak egy meghatározott számú kártérítésre (ma például 4000 lírára) tarthat igényt. Ma az összes részvények száma csak 101 darab. Tulajdonképpen 104-nek kellene lenni, de 3 darab elveszett. Ma 7—8 egység kezében van ez a 101 darab részvény és sürgős tárgyalások folynak abban az irányban, hogy a statumokat olyképp változtassák meg, miszerint a ma még érvényben levő részvényeket egyező arányban értékeljék és többé egyetlen részvényt se sorsoljanak ki. Innen van ez a hallatlan kurzus, amely tényleg azonban nem is fejezi ki a Tergesteo-palotának belső értékét.

— **Rablótámadás a vasuton.** Halleből jelentik: A Halle és Heitstedt között közlekedő kis vasuton rablótámadás történt, amelynek szomorú eredményeképen három rabló három utast agyonlőtt. A banditák este szálltak fel a Heitstedtbe menő vonat egyik második-osztályú kocsjába, amelyben Nette földbíró kora felesége ült. Alig, hogy a vonat elindult, a rablók az

asszonya támadtak és pénzt követeltek tőle. A megrémült asszony segítségért kiáltott és a szomszédos fülkébe menekült, ahol Köhler gyáros felesége, ennek felsőit fia és Schultze vasúti előjáró felesége ült. Az ifjú Köhler védelmébe vette a megtámadott Nettenét, mire a rablók agyonlőtték. A második golyóval Nettenét, a harmadikkal pedig Schultzenét ölték meg. Valamennyien holtan maradtak a helyszínen. Csupán Köhlerné tudott a szomszédos fülkébe menekülni és meghívta a vészfőket, mire a voce megállított, a rablógyilkosok azonban közben leugrottak a vonatból és elmenekültek.

— **Gasparri biboros tárgyal a cionisták vezetőjével.** Rómából jelentik: A „Corriere d'Italia” szerint Weizmann dr. a cionista világszövetség elnöke hosszabb tanácskozást folytatott Gasparri valianai államtitkárral, ami Rómában óriási feltűnést kelt. Míg az elhunyt pápa a cionizmussal szemben viszályosító álláspontot foglalt el, most Gasparri államtitkár a Szentatya megbízásából a cionizmus vezetőivel érintkezésbe lépett, mely a Palatinában lakó keresztények és szent helyek ügyének rendezését célozza. A tárgyalások befejezése után a pápa külön kihallgatáson foglalkozott Weizmann dr.-el, aki az olasz katolikusok vezérével, Don Sturzóval is tanácskozott.

— **Halálozás.** Kulcsár Sándor volt újvidéki református nyugalmazott lelkész, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, 79 éves korában Foktón (Pestm.) április 13-án meghalt Nagy családja és kiterjedt rokonsága gyászolja. Kulcsár Sándor 1868-tól 1888-ig működött Újvidéken. Az 1878-iki nagy újvidéki árvíz alkalmával a mentési munkálatoknál kitűntette magát, ezért kapta az érdemkeresztet. — Kulcsár Ferenc helybeli telekkönyvvezető hátyulát gyászolja az elhunytban.

— **A világ legöregebb újságírója.** Francia lapok hozzák a hírt, hogy a Versaillesből mintegy 40 kilométerre fekvő Corbeil városkában él egy 101 éves Amable Maillet-Saint-Prix nevű ember, aki még mindig ült foglalkozását Maillet-Saint-Prix hivatalára nézve újságíró ugyanígy, vagyis oly szakmabeli, mely mint az orvosoké és tanítóké nem mutat bizony magaskorú embereket. Maillet-Saint-Prix párisi származású 1821. február 25-én vagyis teljes két hónappal Napoleon halála előtt született. Mostani lakhelyén „A Seine és Olse hangyája” címen jelenik meg egy kicsiny vidéki hetilap, melynek ő volt valamikor szerkesztője. A ma 101 éves újságíró ebbe a lapba még mindig ír cikkeket, s mint a párisi lapok megjegyzik, egészen ügyes cikkeket. Maillet-Saint-Prix kétségtelenül legerősebb „akció” újságírója a világnak.

— **Német parasztyűlés Nürnbergben.** Bécsi szerkesztőségünk jelenti: A germán parasztszövetség legközelebbi kongresszusa szeptember végén lesz Nürnbergben. A kongresszuson résztvehetnek Németország, Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia, Románia és Jugoszlávia német kiszagd- és földművelőszervezetei. Jelentkezni a germán parasztszövetség titkárságánál: Böhmisch Leipa (Csehszlovákia) lehet. A legutóbbi kongresszuson Csehország, Németország és Ausztria kiszagdél képviseltették magukat. A szövetség reméli, hogy az idén Magyarország, Jugoszlávia és Románia Német kiszagdélai és földművelői is részt vesznek.

— **Műkedvelői előadás Zomborban.** Hosszu szünet után lépett újra a nyilvancosság elé a zombori műkedvelő gárda Csiky Gergely „Nagy mama” című vígjátékának bemutatásával. Csiky művében, melyben először igyekeztek derűtelibb színekben bemutatni az életet és az embert, a legnehezebb színelvési feladatok elé állította az előadókat. Mert egyike ez azokrak a daraboknak, melyek nem maguktól peregnak, hanem meg kell játszani. Az előadók — különösen a hölgyek — derekasan megfeleltek feladatuknak. A címszerepét Schieb Baba játszotta igen bájosan. Mártát Ergh Leonka alakította s különösen a második felvonás pajkos Mártája igen tetézett. A katonás Pirozka Bittiermann Anonban talált méltó megszemélyesítőre. Igen tetszett Tana Malcai, aki a komikumot képviselte, továbbá Stefkó Gizli és Barnács Babi is. A férfiak közül ki kell emelni Kovácskyt (szredea), dr. Jäger Imret (Tódorka)

és Schäffer Páit (Kosztá). A kitűnő rendezés dr. Scheib Károly érdeme.

— **Angol országbank alakul Budapesten.** Budapesti jelentik: Bécsben tárgyalások folytak Mr. Schmedt és Mr. Barb, az Angolbank igazgatóinak közreműködésével arról, hogy az Angol-Osztrák bank budapesti fióktelepe önálló bankká átalakítsák. Az angol érdekeltség több száz millió tőkével alakuló önálló bankot kíván létrehozni, amelybe a Földhitelbankot és az Atlantica trösztöt is beolvasztják.

— **Eljegyzés.** Özvegy de Bancarel Xavérré szül. Báró Van der Gratch d'Eeghem Anguzta fia de Bancarel Georges eljegyezte Szalay Doros és neje Lőrincz Margit leányát Vericát, Páris—Cséb, április hó.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár

Novisad — Ujvidék

DEVIZAVÉTELEKET

az új rendelet alapján

EREDETI TŐZSDEI ÁRFOLYAMON

a legkulánsabban teljesít.

Tőzsde:

Beograd, április 19. Milánó 459 Prága 154, Berlin 2650, Bécs 1, London 3.6. Zürich, április 19. Berlin 174, Newyork 514, London 2235, Páris 4755, Milánó 2780, Prága 1025, Budapest 64, Zagreb 167, Varsó 14, Bécs 6¹/₈, délyezgett osztrák korona —

Budapest, április 19. (Zárlat.) Napoleon d'or 8100—3120 font 3585—3610, szokol 1605—1615, dinár 1015—1025, dollár 798—808, frank 7425—7475, lengyel márka 21—22, lei 585—595, lira 4300—4350, márka 27250—28250, osztrák korona 975—1075, rubel 59—60, svájci frank 15.550—15.650, Berlin 265—275, London 3540—3590, Milánó 4350—4400, Newyork 802—812, Páris 7450—7500, Prága 1600—1620, Varsó 2150—2250, Bécs 10—11, Zagreb 25750—26750, Zürich 15.650—15750, szabadforgalomban Bukarest —, Magyar hitel 1890, Osztrák hitel 775, Papir 2450, Allamvasut 7650, Délivasut 1890, Adria 8050, Atlantika 2500, Szlavónia 1280, Nasici 9600, Ganz-Danubius 42000, Rimamurányi 3050. Salgó 6900, Kőszén 12.200. Irányzat tartós. A gennal bizonytalan helyzet miatt a valutapiacra a nyugati értékek megszilárdultak.

Novisadi terménytőzsde: Buza, bácskal 77—78, 2 százalék kínálat 1750, kereslet 1700, szerelmi 77 78 2 százalék kínálat 1740, szlavoniat 77—78, 2 százalék kínálat 1700, kereslet 1680. Ápa bánáti 65—66 kínálat 1270, bácskal 64 kínálat 1250. Zab szerelmi kínálat 1200, kereslet 1180, kötés 1180. Tengeri bácskal kínálat 1230, bánáti kínálat 1190. Bab f hér új kínálat 1150. L szit kenyér kínálat 2000. Sertésszír kereslet 8400, kötés 8400. Szalonna kínálat 6800.

Nincsics tárgyalásai

Genova, április 19. (Eredeti távirat.) Nincsics folytatja ma tárgyalásait Tosci olasz delegáttussal.

Politikai körökben azt hiszik, hogy Nincsics és Tosci a hét végig meg fognak egyezni és a rapallói szerződés eredeti formájában elfogadják.

A tegnapi és mai tárgyalások alkalmával Olaszország azzal próbálkozott a Baross-kikötő ügyében, hogy egy vonalat juttasson Jugoszláviának, a Delitát pedig két részre akarta osztani. Nincsics ezt kerekén elutasította.

Zára ügyében azt javasolta Tosci, hogy Jugoszlávia egy 10 kilométeres átmérőjű terület adjon át, amely Zára közlekedésére feltelesen szükséges. Nincsics ezzel szembe ezt

az ajánlatot tette: Jugoszlávia nem ad át területet, azt azonban megengedi, hogy az a lakosság, amely jelenleg lakik Zárában, élelmisszert vásárolhasson magának Dalmáciában.

Tosci sok kérdésben engedékenységet mutatott és ha időközben a fasisták nem zárják meg a tárgyalást, akkor rövidesen kész a megegyezés.

Obstrukcióval fenyeget az ellenzék

Beograd, április 19. (Eredeti távirat) A parlament összeülése ismét súlyosá teszi a helyzetet. A szakszövetség első ülésén kerül megválasztásra az a bizottság, amely a Zecsevics-ügyet fogja felülvizsálni. A kormány a 9 tagú bizottságban csak 2 helyet akar jutatni az ellenzéknek, amely pedig háromra tart igényt. Az ellenzék azzal fenyeget, hogy obstrukciót indít a kormány ellen ha nem tesz eleget követelésének. Ebben az esetben kitörne a már hónapok óta tartó lappangó kormányválság.

Az olasz király Genuában

Genova, április 19. (Eredeti távirat) Viktor Emanuel olasz király szombaton délelőtt a Dante Alghieri cirkáló fedélzetén Genuába érkezik.

SPORT

- Rovatvezető: Nemes Károly -

* **Négy eldöntetlen mérkőzés** volt husvét alatt a NAK pályán melyek közül három goal nélkül folyt le.

* **Staribecéji Sokol Sombori TC 3:1** (Bíró: Szegedinác Sub. Sp.) A becsel csapat bemutató mérkőzése a subolcai csapat II. osztályu bajnok csapatával. A mérkőzést a becsel csapat állandó főlényel játszotta végig. A csapatban Bolcsár a védelem főerőssége. A mezőny legjobb embere Tojás. A győzelem az ő játéknak köszönhető.

* **Sombori Sp. E — Beogradi Sport Klub 4:0 (2:)** Barátságos mérkőzés. Bíró: Drenkovic (Sub. Sp.) Nagysánu közönség előtt játszotta a beogradi csapat második mérkőzését, mely szittal vereséggel végződött. A sombori csapat erő iramban, állandó főlényel játszotta végig a mérkőzést. Különösen kitűnt a csatársor, mely ma a Vajdaságban legjobbnak mondható. A kapusnak mindössze egyszer akadt csak dolga. A beogradi csapatban a hávédék és a centerhalf tünnek ki. Drenkovic indispónáltan bírskodott.

* **Beogradski Sport Klub Sombori Amateur 3:1.** Barátságos mérkőzés. Bíró: Drenkovic (Sub. Sp.) A sombori Amateur vereségét a beogradiak második csapával szemben elbi akodósága okozta. A beogradi csapat egy két embere kivételével alig nyújtott valami élvezeteset.

* **Választmányi ülése van maeste 8 órakor** a Maros vendéglőben a NAK-nak. A rendkívül fontos ügyek szükségessé teszik, hogy a tagok valamennyien megjelenjenek.

* **A vasárnapi Vardar—NAK bajnoki mérkőzést** Kodasita s beogradi bírókol eglum elnöke vezeti.

* **Gáspár Miska, a NAK kitűnő védelmének** főszerepe a Makkabi elleni nékö. éven Iránduást szenvedett. Kérdés, a héten rendbe jön-e? Pedig a Vardar ellen ugyancsak nagy szükség lesz rá.

Zomborban játszik az OSKV vasárnap.

* **A husvét külföldön — Az UTE.** Svédországban játszott két meccset, első nap győzött és az exbajnok Örgriét 2:1 verie, másnap 1:1-re végzett a G. is ellen. A lil. kerület Bécsben játszott. Az első nap kikapott 4:3-ra, másnap 2:2-re végzett a R. pd. ellen.

* **Hapa a Szegedi AK kiváló jabb s elsője** vasárnap ünnepelte 10. é es játékos jubileumát. Ez alkalommal szép ajándékkal 1 pte meg a SzAK Hapát, aki viszont remek goaljával a „magyar kupa” mérkőzést döntőte el egyesülete javára a Budapesti TC elleni mérkőzésen.

* A belgrádi csapatok is ellenfél nélkül maradtak a husvétii ünnepek alkalmával és az utolsó héten bátorították el magukat egy mérkőzésre amely a „Ciba Dáma” szerigért folyt le a két útszepen. A szélvihar azonban itt is befolyásolta a játékot melynek következtében majdnem csupa irrealis eredmény lett. Első nap a Szlave 3:2 arányban vereséget szenvedett a Jugoszláviától a Sport pedig Szolót verte 2:1-re. Másnap már csak egy mérkőzés volt hol 3:0 arányban győzte le a Sport nagy riválisát, a Jagerskiját, — a mérkőzéseknek semmi befolyása sincs a bajnokságra.

* A Vardar és a Jugoszlávia B legrosszabb elismerten legjobb csapatai — a Sporton kívül — vasárnap bejárnak még körözést játszanak városukban. — A Vardar amely szezon elején 7:0 és győzelmet aratott a Makkabi felett ezáltal is erősen felkészülte jön, — most a NAK-hoz. A Jugoszlávia a Makkabi vendége lesz.

* 12 bronzéremmel szándékozik a NAK kiváló ifjúági csapatát megjutalmazni és a 25-ik mérkőzésig veretlen marad. Eddig 18 mérkőzést játszottak.

* **Bonyodalom az artéri sporttelep vasárnapi programja körül.** Érdekes és még nem tisztázott eset van a Makkabi illetve az NTK-nak. A belgrádi alezveletű ugyan is vasárnapra a Jugoszlávia — Makkabi bajnoki mérkőzést sorolta ki. Természetesen a kor midőn ezt tezte nem kérdezhetette meg az NTK-t, hogy beleszólnak-e vagy sem mivel még akkor az NTK nem létezett hivatalosan. Azóta azonban változott a helyzet és az NTK teljes jogot kapott régi pályáján és vasárnap ő akar programot adni saját otthonában. Ezt be is jelentették a Makkabiak mire az tudván, hogy megbőitte a szövetség állásragasztója a vasárnapi plakátokat — de az NTK nélkül. Folytak a tárgyalások egy közösen rendezett dupa mérkőzésről is, ez azonban az oszloktudásnál idősebb olyan zavartat, melyeket esetleg a szövetség nem volna hajlandó tisztázni. Kíváncsian várjuk az ügy elintézését, melyet — tekintve, hogy mind két egyetnek igaza van a maga szempontjából — a szövetségre kellene bízni.

* **Vívóakadémia Somborban.** Sombor Sport Egylet vívószakosztálya f. hó 22 én este a Sloboda nagytermében vívóakadémiát rendez, melyen az egyesületek vívói kivül Falchelta mester tanítványai is részt vesznek. Az akadémiát reggeliző tartó tánc fogja követni.

Felelős szerkesztő: Dr. Szlezak Rezső.
Kiadótulajdonos: Fáth Ferenc és társai.

Szállítási és Fuvarozási Vállalat.

Telef. 270. **KRUMESZ PÁL** Telef. 270.

NOVIDÉK, FUTAKI-UTCA 82. SZÁM ALATT.

elvállal helybeli és vidéki áru fuvarozást **teherautóval** vagy stráfkocsikkal és áruberaktározást.

Alkalmi vétel.

Birtokok Bánát, Bácska és Szerémségben azonnal átvehető igen jutányos áron. Tégláégető körkemence 7 hold földdel és 50 000 cserépdesszkával. Gézmalom, gyógyszerár, és több vendégül azonnal

átvehető. Emeletes és földszintes házak Novisadon Jutányos áron. — Ebédő, szalon és kerti garnitúrák, ruhaszekrények és fűszerüzlet berendezés olcsó áron eladó. 2398—20—24

FERRÓ és WEBER

Novisad, Kralja Petra-ut. 7. I. emelet.

Ház lakással együtt

szabad kézből eladó. — Grobljanska u. 63. 2713-2-2

Azonnali megvételre keresek a Darányi telepen

építésre alkalmas telket.

Ajánlatok „H. G. Postafiók 44” Novi Sad. 2722-1-2

Keresek építészeti rajzolót

mielőbbi belépésre. Némi gyakorlat, valamint a szerb és német nyelv tudása kívánatos. Ajánlatok a képzettség és fizetési igények megjelölésével a „FUCHS”-féle nemzetközi hirdetési és hirdapterjesztő vállalat címére Novisad „Megbízható” jelige alatt kéretnek.

ELADÓ

GÁZT és GYÓGYFÜRDŐVIZET SZOLGÁLTATÓ ÁRTÉZIKUT

Jugoszláviában, Temerin község központján, 1600 □-öl telken, a kut annyi földgázt szolgáltat, hogy egy 20 lóerős gázmotort állandóan éjjel nappal üzemben bír tartani. Megtekinthető a Husvétii ünnepek után bármely nap és időben és a tulajdonostól a helyszínen megvehető. Ezen géperőt bármilyen üzemelehet használni, mind a tücsnyag használatára nélkül. Ugyanott ártéziku furó szerelmű sárcsi urák és több fűre furó csövek elöl őreé mint utányo a eladók

SOÓS KÁROLY
TEMERIN. (2698-2-2)

Házmesteri állást

keres fiatal házaspár. Cim a kiadóhivatalban. 2714 1-2

APOLLO MOZGÓ

ÁPRILIS 20

LADY HAMILTON.

I. rész.

BEOGRADI ASZFALT- és KÁTRÁNY VEGYITER.

2705-2-3

GROZIT
KAUCSUM ASZFALT KOMPÓZÍCIÓVAL BEVONT SZAGTALAN BŐRFEDÉLMEZ ERŐS TARTOS VIHARTALLO
CSAK EZEN CIMKÉVEL ELLÁTOTT FEDÉLMEZT FOGADJON EL! GYÁRTJA: BELGRÁDI ASZFALT ÉS KÁTRÁNY VEGYITERMÉNYEK GYÁRA

MÉKGYÁRA, BEOGRAD.

VUKA KARADJICA ULICA 6. TELEFON: 806. - SÜRGC.: GROZIT.

Gyártmányai: Grozit bőrfedélmez, aszfaltlemez, kátránylemez, aszfaltszigetelőlemez, köszénkátrány, carbolineum, facement, szurok, vaslag, aszfalt, Bitumen.

Butorozott szoba

egy komoly férfi részére kiadó. Cim a kiadóban. 2719 1-1

ÜZLET-ÁTVÉTEL.

Mivel Bite Dánielné a Nemačka-ut. 2. sz. a. vegyeskereskedését megvettem, felhívom az érdekelteket, hogy üzleti követeléseiket 3 napon belül nálam jelentsék be, mert ezen idő elteltével a bejelentések nem vétetnek figyelembe. 2717—1 **LÜTZE FERENCZ.**

Fehérmű

és felsőruha varrónő házakhoz ajánlkozik. Cim a kiadóban.

ERZSÉBET

ÁPRILIS 20.

GOLIAT ARMSTRONG

II. rész.

Még 5 darab 2716-1-2

Farkas kölyök kutya

eladó Futaki-u. 122. szám alatt.

GUTENBERG
könyvnyomdában Novisad, Szabadság-tér 1. szám alatt (a római kátholikus templommal szemben). — Telefon 98.